

skriftlig Rede for den, jeg har kun en Del Materiale til foreløbig Benyttelse, og derfor er jeg kun i Stand til at oplyse Noget om Underjøgelsens Resultater. Spørgsmaalet er, hvilken Dimension man kan gaa ned til overhovedet for en Havn ved Vestkysten, naar man giver Afkald paa Noget af Dybden. Jeg har altid ventet og udtalt tidligere, at Noget kan man i alt Fald spare i de Anlæg, der tidligere ere paataente, om end ikke noget Klæffeligt. Resultatet af disse Underjøgelse har været, at for Klitmøllerne maa regnes til Havnen 16 Millioner, som antages at kunne reduceres til $15\frac{1}{3}$ Million, men i hvert Fald følger her en anden Udgift senere, ved Hansitholmen 16 Millioner, som foreløbig kunne reduceres til $14\frac{1}{4}$ Million, ved Sandnæshage 12,774,000, som foreløbig reduceres til $11\frac{1}{3}$ Million og endelig ved Hirtshals $12\frac{1}{2}$ Million, som foreløbig reduceres til $10\frac{3}{4}$ Million. Hirtshals er altsaa for saa vidt det billigste og maaste ogsaa i flere Henseender det bedste Sted. Man vil se, at det er ganske alvorlige Tal og store Ting, der her er Tale om at bygge, og det ligger i, at skal man overhovedet bygge paa Vestkysten og være sikker paa, at det ikke strax tilhænder, saa maa man bygge meget stort og langt ud, om end med mindre Dybde end ved de tidligere projekterede Trafikhavne. Her er Forholdet det, at Mindringen er 24 Fod, Yderhavnen 20 Fod og Indershavnen 12—15 Fod. Dimensionerne ere meget betydelige, og maa af de nævnte Grunde være det. Ved Hirtshals er Yderhavnen og Kanal 54 Tdr. Land og de indre Bassiner med Havneplads 38 Tdr. Land, altsaa Noget som 92 Tdr. tilsammen. Til Sammenligning dermed skal jeg nævne, at ved Esbjerg udgjør Dokhavnen med Slusegab, Baadehavn m. m. 43 Tdr. Land, medens Forhavnen er $14\frac{1}{2}$ Td. Land, altsaa tilsammen $57\frac{1}{2}$ Td. Land. Da jeg nævner Udgifterne ved Bygning af Havne paa Vestkysten, skal jeg minde om, hvorledes Udgifterne have stillet sig med Hensyn til Tilvebringelsen af Esbjerg Havn, en Havn, som vi have offret ikke saa lidt paa at faae, og som gjør god Nytte. Den samlede Udgift ved Esbjerg Havn er 2,217,000 Kr., her er altsaa tilvebragt et betydeligt Resultat for Midler, der ikke staa i Forhold til, hvad Vestkysthavne ellers ville koste. Derfor har det for mig nogen Interesse, at det ærede Medlem for Ringstøbing Amts 2den Valgkreds (Naberg) kom til at nævne, at ved Gimsjøens Udlob kunde der tilvebringes noget bedre Forhold, thi det kan ikke negtes, at disse Forhold ere vanskelige. Nu kan det jo siges, at Andre kunne komme til et andet

Resultat, men jeg tvivler derpaa, dette er Resultatet af meget omhyggelig Overvejelser. Jeg er villig til at vise de Herrer, der interessere sig for Sagen, en foreløbig Tegning og en Kasse, hvorefter man kan se den Façon, man tænker at give Havnen, og de Dimensioner, det Hele antager. Jeg anser det for rigtigt at gjøre Rede for disse Forhold, som maa interessere os Alle, men det kan ikke negtes, at Resultatet er ikke videre tilfredsstillende. Man maa selvfølgelig betænke sig, om man skal give de Penge for at opnaa de Resultater, man her kan opnaa; der maa vist endda snarere anvendes noget større Summe for at opnaa bedre Resultater.

Den ærede Ordfører omtalte i Henhold til Betænkningen under Nr. 29, at der ved Samraad er fremdraget Spørgsmaal om Amtsraadens Ret efter den gjældende Kommunallov i Anledning af et i Roskilde Amtsraad forekommet Tilfælde. Det er foretjent gjengivet i Betænkningen, at det er fremdraget ved Samraad; thi jeg kan ikke erkjende, at dette er holdt eller vilde være paa sin rette Plads. Jeg har ikke vidst Noget om den paagjældende Sag, den har ikke været indbragt til mig ad nogen Vej, ad hvilken jeg kunde vente at faae den, nemlig fra vedkommende Amtsraads- eller Sogneraadsmlemmer, og ærede Medlemmer kunne ikke vente, at jeg skal vide Alt, hvad der siges og skrives derom. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Sagen, men blot gjøre en Bemærkning, fordi det ærede Medlem maa paa visse Punkter være i en Misforstaaelse. Efter min Mening kan der ikke være Tale om, at en Amtmand har Lov til at sige til Amtsraadet, hvorledes det skal stemme — saaledes mente den ærede Ordfører — det kan ikke tænkes at være Tilfældet; men jeg kan tænke mig, at Amtmanden kan gjøre Amtsraadsmedlemmer opmærksomme paa, hvad Følgen bliver af, at Kommunallovens Bestemmelser ikke blive opfyldte, og her blandt Andet hører det til hans Pligt at sørge for, at administrative Paalæg — her var det en Foranstaltning af Kultusministeriet — opfyldtes, derom er der ikke Spørgsmaal. Det ærede Medlem mente, at det kunde være af Interesse for et Sogneraad at faae Doms Afgjørelse af det Spørgsmaal, det benegtes ikke; men det ærede Medlem vil se, at det opnaas ikke ved at bringe Sagen til høiere administrativ Afgjørelse. Der kan ikke være Spørgsmaal om, at Amtsraadet efter Kommunallovens § 47 har at sørge for, at det, som det retlig paalægges Sogneraadet at gjøre, kommer til Udførelse. Hvilken Fremgangsmaade Amtsraadet skal følge, kan Amts-